

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak

Egészévre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Dr. Plósz Sándor

igazságügyminiszter.

Ha a társadalom jeleséinek kiválóságához az érdemek erénye fűződik, úgy az **Plósz Sándor dr.-t** illeti meg legelső sorban. Midőn Széll Kálmán őt ajánlotta a királynak az igazságügyminiszteri tárcával való megbízásra, a miniszterelnök alapos tudatában volt annak, hogy milyen hivatásos munkaerőt nyer Plósz Sándor személyében. Mint államtitkár, valósággal jobb keze volt Erdélyi igazságügyminiszternek és ezt eléggé jelezte az, hogy mély tudását, az igazságügy magasztos terén kitudatott széles ismereteit minden alkalommal igénybe vette miniszterelődje is és Plósz Sándor érvei a legilletékesebb döntő határozatait szolgálták minden magasabb klasszisu ügyek kivételében. Jól tudják ezt a legfelsőbb körök régióban, ahol már rég elismerték Plósz Sándor érdemeit és legilletékesebbnek találták arra, hogy az igazságügyminiszteri tárczával megkínálják, mert ez a nagyfontosságú megbízás az ő vezetésével a legméltóbb kezekbe van telve.

Plósz Sándor a küzdelem- és kitartással párosult szorgalom fáradságaival haladt felfelé a legelső foktól a hivatal létráján. Jogi tanulmányait Bécsben és Budapesten végezte, míg 1868-ban a budapesti egyetemen a jogtudományok doktorává avatták és ugyanakkor ügyvédi, 1869-ben váltó-ügyvédi oklevelet nyert. Joggyakorlatát 1866-ban kezdte meg és 1867-ben már a pesti pénzügyi ügyészségnél folytatta mint fogal-

mazógyakornok. 1867. novemberében tollnoknak választották a pestvárosi törvényszékhez, hol gyorsan haladt előre és már 1871-ben mint helyettes bíró működött, 1872-ben pedig már bíró volt a pesti törvényszéknél. Ezen állásáról az akkor felállított kolozsvári egyetemhez a polgári törvénykezés s a váltó-kereskedelmi jog rendes tanárává nevezetett ki. 1881-ben a budapesti egyetemhez helyezték át a polgári törvénykezés rendes és a váltó- és kereskedelmi jog jogosított tanárává. Mint jogtudományi író, nagyszámu kisebb-nagyobb jogtudományi dolgozataival tünt ki, melyek közül különösen fontosak: *A szóbeli eljárásban megengedendő jogorvoslatokról: A kereset jogról*, amely értekezések összefoglalva és kiegészítve németül is, „*Beitrag zur Theorie des Klagerechtes*“ czímen Lipcsében megjelentek. *A magyar váltójog kézikönyve* már 3 kiadást ért. Továbbá még számos akadémiai értekezés dícséri irodalmi működését. Ezenkívül a törvénykészítés terén is tevékeny részt vett. 1880-tól, midőn Pauler igazságügyminiszter a szóbeli peres eljárás tanulmányozására Németországba küldötte ki, 1885-ig az igazságügyminiszter megbízásából a polgári perrendtartásnak egy tervezetét dolgozta ki. Ő dolgozta ki továbbá, egyebeket nem is említve, a sommás eljárásról szóló 1893. XVIII. t. cikknek több rendbeli tervezeteit és az 1893-ban megjelent teljes polgári perrendtartás előadótervezetét. 1884-ben a magy. tud. akadémia levelező, 1894-ben pedig rendes tagja lett. Az igazságügyminiszteri államtitkári állást 1894. augusztus havában foglalta el

és ma az igazságügyminiszteri székbe emelkedett.

Plósz Sándor munkássága egy államtitkársága, mint egész élete idejében mindig a legkitartóbb, ritka munkabíró erőről tett tanúságot. Az ő munkássága csendes mederben, de annál maradandóbb tények hátrahagyásával folyt le. Nem a nagyhangu cselekedetek intézője ő, amelyek során rendszerint több a szó, mint a tett, hanem komoly munkás, aki lelke mélyében a nemes czéloknek áthatottságával végzi nehéz funkcióját az ország kormányzatának óriási gépezetében.

De mindeme nagy munkák sulya alatt pillanatra sem változik az ő megnyerő egyénisége és halomnyi munkája közben is mindig van arra ideje, hogy ügyes-bajos tanácsot kérőinek nyájas szívéllyességgel utbaigazítást adjon.

Bennünket érdekel legközelebről Plósz Sándor igazságügyminiszterrelé választása, akik azonkívül szeretett orsz. képviselőnket bírjuk Plósz Sándor személyében. Városunk érdekeinek előmozdítását ime egygyel több okunk van hinni és a mi bizalmunk oly eredményeket fog gyümölcsözni, hogy áldani fogjuk a napot, amelyen Plósz Sándort képviselőnknek megnyerhettük.

Most pedig igaz lelkesedéssel üdvözljük mi is képviselőnk új állásában, amelyben az Isten az ország jólétére, városunk felvirágzására sokáig boldogan éltesse!

S — o — s — r.

TÁRCZA.

Cseres Mártonék Mindenszentekje.

Írta: Bodrogi Lajos.

Homokházán, hála a magyarok istenének, jó csomó szittya ember lakik egy rakáson, de azért akad köztük egy-két istenadta német. Különösen a pékje az. Hiába, magyar ember csak megtermeszt az aczélós búzát, a szakálas rozsol, de kiflit, perecet csak a német tud sütni belőle. Magyar ember éjjel alszik, nappal dolgozik és bort iszik hozzá; a német sógort álomba bódítja a sör; éjjel aztán annál fűgőbb kézzel szabja kisebbre a kifliket.

Igy eshetett meg aztán, hogy Mindenszentek előtt kakasüléskor Cseres Laczika azt mondotta az édesanyjának:

— Holnap a kávékhöz *hájlige striclit* eszünk majd, ugy-e, mama?

Cseres Mártonné nem igen ügyelt a fia kérdésére. Mióta megjárták a millennáris kiállítás, sőtét gondok nehezdedek anyai szivére. A házbér, mint *abra cura* ült a szülők háta mögött, pedig szegények mindig gyalog baktattak át ezen a köpött világon. Lóháton sohasem ültek.

— Hájlige striclit kapunk ugy-e a kávéhoz? ismételte a gyerek a kérdést.

Az asszony ölbe kapta a kis diákot, úgy felelt neki nagy busan:

— Azt hiszem, kávéra sem jut majd ezután: hozzá kell szoknunk a rántott leveshez. Sokat költöttünk nagyon a kiállításra; ráment vagy harmincz forint, az egész házbérfertály. Azt lassan meg kell takaritanunk; hogy futna hát hájlige striclire, te kis inyencz? Azután meg német étel

is az, nem való az ilyen magyar gyerekeknek, akik a királyt is látták.

— De mama, a régi, jó szokás, tudod! vetette közbe a Misi gyerek, miközben szorgalmasan szótározott, hogy lefordíthassa a Lafontaine meséjét a tücsökről meg a hangyáról. — Aztán husz krajczár ára elég lesz mindnyájunknak, folytatta buzdó rábeszéléssel, — és Mindenszentek napján mi már megszoktuk azt a süteményt. Mit is szólna a Gröber pék, ha kimaradnánk? Tudod mama, minden művelt ember hájlígét eszik ezen az ünnepen. Német szokás, de jó szokás; hiszen Szent István a törvényeit is a frankoktól vette. Török, szakad, meghozatjuk; ha kell, hitelbe is.

Cseres Mártonné asszony felrezzent a hitel szóra. Könnyelmű embereknek méregorvossága ez a szó. Az ő szegény, jó ura is éppen most fírad kölcsönpénzért, hogy holnap, Mindenszentek napján a házbért kifizesse. Haj! minek is voltak azon a kiállításán!

Cseres Márton csakugyan hitelügyben fírad. Várt egész az utolsó napig, hogy valami csak előfordul; valami kis jutalom a pénzügyminisztériumból a szorgalmas adótszítnek, vagy valami váratlan örökség egy hirtelen halállal kimúlt, sohasem létezett gazdag rokontól. De semmi, semmi Hoszszu, álmatlan éjszaka után így szólt a feleségének:

— Mégis csak váltót írok majd, ha nem is tudom, hogyan kell. A Fogyasztási-Szövetkezet elnöke szolid embernek ismer, ez majd ad jólálló nélkül — nagy kamatra.

— Az a sovány lelkű uzsorás, aki nyáron a dinnyet is magostól eszi meg, hogy több legyen benne a táplálék?

— Jeles ember az. Matild, nem olyan könynyelmű lélek, mint mi vagyunk. Takarékos és a

szegények jötevője. Hat percentre veszi ki a pénzt a Szövetkezettől — és kiadja a magamfajú megszorult legényeknek nyolezért; még jó szót is ad hozzá. Attól kapok bizonyosan.

Reszkető kézzel írta meg a váltót, (másoka hamisat is erőteljesebb vonásokkal töltik ki) úgy ment át a Csábrág Kajetán nagy házába pénzért.

Csábrág Kajetán, a Szövetkezet elnöke (ez volt a hatodik szövetkezet, amelyet megalkotott; mind a hat virágzott és gyümölcsözött) éppen a sütőtökökből válogatta ki a magot, mikor Cseres Márton bekopogtatott hozzá.

— Adj Isten, tekintetes uram, fogadta a belépőt. — Hát talán pénzt hoz az adóhivatalból? kérdezte jókedvvel.

Csábrág Kajetán mindig jókedvű volt, amint illik is az emberiség barátjának.

Cseres Márton előadta nehéz sorát. Hogy holnapra, Mindenszentek napjára feltétlenül kell az a harminczöt forint, mert a háziur is szegény ember, az is alig várja a fertályt.

Bizony naív ember volt Cseres Márton nagyon; hozzá még füllentett is kicsinyiség. Mert bizony házbérre csak harmincz forint kellett és ő mégis harminczötöt írt arra az ádáz papírosra, amit ott nyujtogatott szorgalmasan az elnök urnak.

— Aztán csak személyes hitelt kérek jótállók nélkül.

— Hja, hja, vonogatta a vállát a hatalmas emberbarát; — szép volna, jó volna, ha az ember nem volna halandó. No de a Szövetkezetnek van forgalmi tőkéje elég, tíz százalékra megfizethető.

Még nem vette ki a váltót Cseres Márton kezéből, mikor hirtelen csak odaszól:

— Igaz a! Hallom, a tekintetes urnak gyönyörü kanári jerezeje van?

Tanuljunk a francziáktól.

A „Sportélet” február hó 12-iki száma ama megjegyzést hozta, hogy míg nálunk a leghosszabb verseny 3200 méter, addig Franciaországban még 4000 méternél hosszabb távolságú sikversenyt is irtak ki, és pedig három, a Prix du Cadrant 4200 méterre, a Prix Rainbowot 5000 méterre és a Prix Gladiateur, mely nem kevesebb, mint 6200 méteres.

Miután a telivértenyésztéssel behatóan foglalkozók körében általános az a felfogás, hogy a Franciaországban meghonosított verseny módozat által a versenyek tulajdonképeni célja, a lovaknak tenyésztés céljából való kipróbálása nagyobb biztonsággal éretik el, mint a másutt szokásos kipróbálás által, érdekes összehasonlítást tenni a Franciaországban kiírt versenyek és a nálunk kiírtak között.

A Société d'Encouragement a párisi és chantillyi versenypályákra ez idénre kiírt versenyeit most becsajította közre. A 215 vers. 2,544,000 Franc van kiírva díjnak, azonkívül a vidékre íratott ki 245,000 Franc mint 54 osztályozási verseny díja, 261,000 Franc más díjnak és 50,000 franc anglo-arabok versenyére. Ugy hogy a „Société” nem kevesebb, mint 3,100,000 francot becsajíthat közre céljaira. Szerencsés Franciaország, a hol a sport-viszonyok annyira előre haladtak! Majd két milliót a Société des Steeple-Chase, három milliót a Société d'Encouragement, hozzá jönnek még a kisebb versenypályák és társulatok — ilyenmü haladás valóban bámulatos.

Igen tanulságos szemügyre venni azt, mely módon kezeli a Société d'Encouragement munkatervében a tenyésztés különböző évfjaraival.

A kiírt versenyeket évfjaraik szerint összeállítva a következő táblázatot találjuk:

Kétévesek versenyei	száma	értéke	díj%
2 é és idősebbek vers.	20	193,000 Fr.	6 ¹ / ₂
háromévesek versenyei	66	1,098,000	35 ¹ / ₂
3 é és idősebbek vers.	215	1,372,000	44 ¹ / ₂
4 é és idősebbek vers.	31	380,000	12 ¹ / ₂
	340	3,099,000 Fr.	100%

Ebből látjuk, hogy 2 évesek versenyére ott a díjnak csak 6¹/₂ százaléka, 2 évesek és idősebbek versenyére 1²/₂ százalék íratott ki, míg 3 évesekre 35¹/₂ százalék, 3 éves és idősebbekre 44¹/₂ százalék, 4 éves és idősebbekre 12¹/₂ százalék esik. Ebben rejlik egyik titka a francia tenyésztés sikereinek, a kétévesek kimelésében, a mikor a ló még serdülő korában van, s a mely évfjaraot a világon sehol sem hajtának ugy le és használnak ki olyan irtalom nélkül, mint Magyarországon. Ezáltal a fiatal, virágzásban levő szervezet nagyon sok esetben alapjában tönkre tétetik.

Ha a fennebbi táblázattal összehasonlítjuk, a bécsi és a budapesti pályára kiírt versenyeket, ugy a mi versenyek felől a következő összeállítást tehetjük:

— Valódi harzi! tavaly vettém a gyerekeknek, felelte a tekintetes ur nagy szegyenkezve. (Ez most a lelkembe lát, gondolta, és kiolvassa, milyen könnyelmü ember vagyok.)

— Drága mulatság, költésesség passzió, morgogta az elnök ur elnéző rozsalással, — de hát kérem, magam is olyan pazarló ember vagyok. Van nekem is egy gyönyörű himem — tőmérdek kendermagot fogyaszt, egész olajgyárra valót — hát ezt szeretném valami tisztesség jérezével összepárosítani. Tudja kérem, áthozhatná egy-két napra, közös költségen tartjuk majd és a tojásokat is megfellezzük. Azt hiszem, jó drágán kelnek el a fiókok.

Cseres Mártonnak mégis csak volt annyi fífikája, hogy kiérezze az ajándéka kerést a beszédből. Sajnálta is a madarat, de még jobban szerette a gyerekeit; egyetlen pajtásuk, egyetlen örömük volt. Megkeményítette hát a szívét és kiszólt nagy hősiesen:

— Kölsönbe nagyon szivesen elnök ur.

At is hozta a madarat rögtön és nagy óvatosan el is helyezte a Csábrág Kajetán madár-takarékpénztárában.

— Hát estére átjöhöt a pénzért, becsajította utnak nagy kegyesen az emberek és madarak barátja. Ugy jött haza nagy boldogan a pénzzel és éppen a hájlige striczlit dispután fogta a feleségét meg a gyerekeket.

— Nem lehet, nem lehet, mondta bus elhatározással az asszony, amikor az ura hangon nevetéssel betoppant.

— Soha ilyet Matild, soha ilyet, hajtogatta kaczagva.

— Apám, apám, hát csakugyan odaadta a kanárinakat? — kérdezte aggodalmas hangon mind a hat gyerek.

	száma	értéke kor.	vers. díjak, százalék
2 éves versenyek	138	550,000	33.70
2 é és idősebb vers.	21	239,000	5.19
3 éves versenyek	44	385,000	11.03
3 é és idősebb vers.	184	884,800	42.09
4 é és idősebb vers.	21	114,000	5.07
	408	2,172,900	100.00

Versenyeknek tehát 1²/₂ a, a versenydíjnak nem kevesebb mint 2³/₂ százaléka pusztán kétévesek versenyére esik, azonfelül még a díjak 11 százaléka oly versenyekre, melyek kétéveseknek is nyitva vannak, míg a hároméves versenyei a versenyeknek majdnem csak tizedrészt teszik, a díjak összegének 17.72 százalékával.

Szembeötlő e különbség nem kevesebb mint 25.32 százaléka a versenyeknek csak kétéveseknek van kiírva, ellenben a Derby-évfjara, a mely a verseny-sport, a telivér anyországában, Angliában, s a vele oly sikeresen versenyző Franciaországban kiválóan vetelik kipróbálás alá, s a mely a tulajdonképeni tenyésztés évfjara, — nálunk csak egy tizede esik az összes versenyeknek, csak 17.33 százaléka e versenydíjnak, a fentebb említett 35¹/₂ százalékkal szemben.

Még feltűnőbb e különbség, hogy ha pusztán a budapesti pályára kiírt versenyeket vesszük szemügyre. Az ez évben a budapesti gyepen futandó versenyeket csoportosítva azt találjuk, hogy

	száma	értéke	vers. díjak, százalék
2 éves versenyek	62	259,000	32.97
2 é és idősebb vers.	18	129,100	9.57
3 éves versenyek	13	184,000	6.91
3 é és idősebb vers.	87	475,800	46.27
4 é és idősebb vers.	8	57,000	4.28

Ebből látjuk, hogy a budapesti gyepen csak 13 verseny, az összes versenyeknek 6.91 százaléka van nyitva a derby évfjara, nem kevesebb mint 32.97% kétéves versenyekkel, és még több hároméves és idősebb versenyekkel, handikappal, eladóversenyekkel szemben.

A mindenkor csak díszre méltó módszer a fősúlyt a lovak tenyésztés-probláma a kitartásra, szívósságra, ellenálló képességre helyezi. Az idénre kiírt versenyek távolságaiból is kitűnik ez.

A jelen évre kiírtak:

	száma	értéke	díjak%o-a
2000 m. aluli versenyek	57	420,000	13 ¹ / ₂
2000—2999 m.	221	1,751,000	56 ¹ / ₂
3000 m. és felül	62	928,000	30
	340	3,099,000	100

Tehát több mint fele, 56¹/₂ százaléka a versenyeknek van 2000 méteren felül, 30 százaléka 3000 méter, vagy még azon is felül és csak 13¹/₂ százaléka 2000 méteren alul. Valóban ez állítható oda mintaképének a céltudatos, a versenyek végcélját a lótenyésztést, a használati ló tenyésztést szem előtt tartó verseny sportnak.

Hasonlóképe csoportosítva a bécsi és budapesti pályákra kiírt versenyeket, azt találjuk, hogy:

— Dehogyan adtam, már hogy is adtam volna! De képzeltétek! Peti te, vidd ezt a hat darab cukrot az elnökekhez, de gyorsan ám!

— Talán ez is a kamatba jár, kérdezte az asszony, és pakkolta gyorsan a cukrot. . . .

— Hagyjatok pihenni egy kicsinyes — így most már eleget nevettem! Képzeltétek! Hogy este átmentem — hiszen tudod miért, Matild. — hát ott találom a kalit előtt, amint a cukrot huzza ki a drótok közül! Az ő madarának a cukra volt, nem akarta, hogy a miénknek is jusson. Látjátok, gyerekek, ez az igazi takarékoság!

A szelid, jó Matild asszony mintha az öklét szorította volna össze, de azért ő sem akarta elszalasztani a pedagógiai momentumot — és komoly hangon szólt:

— Lássátok, gyerekek, ez a gazdag ember! és ti mégis hájlige striczlit akartok enni.

— Azt, azt, mama, kiáltott a gyerekek kórusa! Ugy-e, apa, lehet: ugy-e apa, hogy meg kell tisztelnünk az ünnepet azokkal a kis fonatosokkal?

Cseres Márton arra gondolt, hogy ő csakugyan az ünnepre való tekintettel kért öt forinttal többet kölcsön Csábrág Kajetántól. Jut is, marad is miért szegné hát a gyerekek kedvét?

— Lesz, lesz hájlige striczlit, mondta jó indulattal, — ha ugyan elkészültetek a leztekétkel. Hogy is, állsz Misi, a francia fordításokkal?

— A mama már átnézte; csak a végét nem értjük még, az utolsó két sort, amit a szorgalmas és erkölcsös hangya felett a könnyelmü tücsöknek, amikor ez kölcsönt kért tőle.

— No hát mutasd azt a két sort.

Cseres Márton szemé elborult, amint olvasta:

Vous chantiez! j'en suis fort aise:

Eh bien! dansez maintenant.

	száma	értéke	%o-a
1000 m. v. aluli versenyek	119	364,000	29.14
1000—2000 m.	213	1,095,400	52.20
2000—3000 m.	70	668,500	17.15
3000 méteren felül	6	45,000	1.51
	408	2,172,900	100.00

Sajnos, még feltűnőbb a különbség, hogy ha pusztán a budapesti versenypályára kiírt versenyeket vesszük szemügyre; itt azt találjuk hogy:

	száma	értéke	%o-a
1000 m. aluli versenyek	59	204,000	32.11
1000—2000 m.	87	513,400	46.26
2000—3000 m.	41	383,500	21.07
3000 méteren felül	1	2,000	0.56

Tehát a budapesti pályára csak egyetlen egy verseny íratott ki 3000 méteren felül, az is egy 2000 korona értékű eladóverseny, míg Franciaországban még 4000 méteren felüli távolságra is 3 sikversenyt irtak ki, melyek közül az egyik 6200 méter távú. Nemesak hogy sikversenyünk 4000 méteres egy síncsen, távolság szempontjából még akadály-versenyeket sem állíthatjuk ezzel szembe, mert 6000 méteren felüli akadályversenyünk csak kettő van, a Nagy bécsi és a Nagy parubitzli, 6400 méter távolságra. De Magyarországon még 6000 méteres síncsen: Alagon a nagy akadály-verseny csak 5009 méter távolságra. Viszont míg Franciaországban 2000 méteren aluli verseny is csak 57 futtatik, melyekre a kiírt díjak csak 13¹/₂ százaléka esik, addig hazánkban 2000 méteren aluli mindjárt 146 verseny van, az összes versenyek 78.37 százaléka! Sőt míg Franciaországban 1000 méteres vagy azon aluli verseny egyáltalán nincsen, addig Magyarországon 52.11 százaléka a versenyeknek nem nagyobb távra futtatik, mint 1000 méterre, sőt van ezek közt még 6 olyan „verseny” is, amely csak 900 méteren át küzdetik ki.

Nézzük most a versenyek minőségét feltüntető következő kimutatást, Franciaországban a

	száma	értéke	díj%
Korteher versenyek	32	959,000 Fr.	31
Teher kiegyenlítésü v.	215	1,596,000	51 ¹ / ₂
Handikapek	45	346,000	11 ¹ / ₂
Eladó versenyek	48	198,000	6 ¹ / ₂
	340	3,099,000 Fr.	100

Tehát csak 11¹/₂ százaléka a versenydíjnak jut handikapekre, de viszont 31% versenyekre teher kiegyenlítés nélkül, tehát oly versenyekre, melyekben a legjobb lónak van legnagyobb esélye a nyereségre! és csak 6¹/₂ jut a díjnak eladó-versenyre.

A fennebbi összeállításhoz hasonlóan csoportosítva a mi pályáinkra kiírt versenyeket, azt találjuk hogy:

	száma	értéke	%o-a
Teher kiegyenlítés nélküli versenyek	39	426,000	9.55
Teher kiegyenlítésü v.	129	1,063,900	31.62
Handikapek	118	419,000	28.93
Eladó-versenyek	122	264,000	29.90
	408	2,172,000	100.00

— Te Misi, nagyon bolond tanulság ez, szólt komoran, és hihetetlen, de igaz: Cseres Márton, a szelid, a gyermeklelkü Cseres Márton nagyot ütött öklével az asztalra. Azt mondja ez a bolond mese, szólt, mindjobban elborulva, — hogy az az istentelen, magánakkapari hangya szívének könyörtelenségét még azzal is tetézte, hogy kifigurázta azt a szegény, könnyüvéri tücsököt! Azt mondta neki, ha énekel nyáron át, hát tánczoljon a télen. Soha ilyen gyalázatos tanítást! Ne kövessétek, gyerekek, ne utánozzátok; gyüjlöljétek meg azt a hangyát, vessétek meg!

És esodák esodája, az a esendes, galambepéjü ember fogta a könyvet és magasra emelt kézzel hangos esattanással dobta a padlóra.

A felesége egészen megijedt. Szelid szemrehányással borult az ura vállára, úgy sugta a fülebe:

— Márton! Márton! Az a könyv a legnagyobb volt, aki ott nyugszik a temetőben: a Dezső. Annak is lámpát kellene gyújtani, koszorút kellene tenni a sírjára. Tudod, holnap este lesz a halottak estéje.

Cseres Márton már az első szóra kiengesztelődött. Felemelte a könyvet, lapjait végigsimogatta, végig cizrogatta, akár azt a szöke firtós fejet, a hetedikét! amelyek két esztendeje már, hogy ott künny nyugszik az eső áztatta hideg, idegen földben.

Maga köré szólította mind a hatot, az aszszonyt is; végig nézett rajtuk szeretettel és mondta:

— Igen, igen, a Dezső sírja. Szép színes lámpákat gyújtunk majd és nagy-nagy koszorút tesszünk rá örökzöldből, szomorú őszi rózsákból. Pénzünk van hozzá elég; többet kértém, akkor is ő reá gondoltam. Szegény, szegény Dezsőm! Miért is kellett meghalnia, hiszen jutott volna neki is bőven.

Ezek között eladó handikapek 21.

Tehát tehertengelyenlítés nélküli verseny, oly verseny, amelyben a legjobb formában lévő lónak van első sorban nyeresre kilátása, olyan beleértve ebbe még a nyeretlenek versenyét is, összesen csak 39 van kiírva, az összes versenyeknek még csak nemis tízedrésze, míg handikap és eladó-verseny, a melyek ugyancsak nem mondhatók tenyész-próbának, összesen nem kevesebb, mint 240 iratott ki, az összes versenyeknek tehát jóval több, mint fele.

Nem kevesebb, mint 164 verseny, az összes versenyek 40 százaléka handikap és 132 verseny, 32-35 százalék eladó-verseny. Hol van itt a tenyészpróba?

Mint az itt felhozott adatokból látjuk, a franciaországi nagy távolságú és a sok mesterkelt teher kiegyenlítés nélküli, s a legjobb lónak csélyt adó versenyekkel szemben, minálunk számtalan olyan item van melynek semmi sportbeli, még kevesebb tenyészeti értéke nincs. Olyan versenyek ezek, melyek már homlokukon a pusztán játékosok számára kiírt verseny csunya bélyegét viselik. Különösen nálunk látjuk azt, hogy a Welter-handikapek, Claming Stakesek, a sok eladó-versenyek 1000 métertől 3000 méterig terjedő távjaikkal az anyagot teljesen tönkre teszik, s látjuk, hogy a kétvétes versenyek íjesztő százalékkal szemben milyen siralmasan állunk a tenyészértékű versenyek dolgában.

Távol áll tőlem, hogy újtónak akarnék felépni, de nem állhatom meg, hogy ki ne mondjam amaz aggályos nézetemet, hogy ha tovább is így maradnak nálunk a versenyek — a lótenyésztés ügye, telivértenyésztésünk rövid idő múlva már a lealázás oly fokán fog állani, mint ahogy azt egy évtized előtt hazánk egy sportsman-e tartotta volna lehetőnek. Gondoljunk csak Saphira, Mashára, olyan vereségekre, a melyek régebben el sem voltak képzelhetők.

A „telivértenyésztés fejlesztése” ez az a nagyhangzú argumentum, a melyet hivatalos védői a versenysportnak minálunk rögtön hangoztatnak, akárhányszor valaki ellene felszólal. Ez ugyan nagyon szép szó, de viszont a versenysportnak ugyane buzgó szöszölő, önmaguk közt korántsem tartják azt szem előtt. Sőt ki lehet mutatni, hogy a telivértenyésztés, ha nem tételik is tönkre, a verseny-sportnak így uton való tovább haladása által nagyon károsították. Tenyészpróbákról a szó szoros értelmében a mi versenyinknél ugyancsak ritkán lehet szólni, tulajdonán fogadási versenyek azok, a szó szoros értelmében. Ha a támogatás, melyben a telivér tenyészítés a versenyek által részesül, azt gyümölcsözi, amit jelenleg, úgy érdekes volna megtudni, mily látványt nyújtana telivértenyésztésünk akkor, ha nem támogattatnék? Vadon növe, mint az utszéli róza, talán még jobban virulna, mint így, amikor számokban kifejezve ugyancsak sok tételik érette e versenyek intéző körei részéről, de alapjában véve vajmi kevés!

Pedig nemcsak a versenyügy, nemcsak a telivér tenyészítés maga igényli telivértenyésztésünk fejlesztését, igényli azt a hazai lótenyésztés maga, amely a védképességre nagy befolyással van. Hiszen sehol, még Angliában sem üzetik telivértenyésztés önnön maga végett, mindenütt pusztán csak ama czélból, hogy telivérrel való nemesség által a hazai tenyészanyag minőségében emeltessek. De hō ezt akarjuk elérni, ha szívós, tettképes lovat akarunk nevelni, akkor a nemességi czéljából kiválasztandó telivér anyagnál korántsem pusztán a származásra, e küllemre szabad tekintettel lenni, hanem akkor kell hogy első sorban a ló tettképessége vétségét figyelembe.

E sorok czimének ezt írtam oda, hogy „Tanuljunk a franciaiktól”. Az igaz, hogy Franciaországot soha sem érhetjük el a rendelkezésre álló anyagok nagy bőségében, amely ott a gazdálkodást a lehető legnagyobb mértékben lehetővé teszi; de amit tanulhatnánk és amit tanulnunk kellene, a tisztá, czéltudatos tagozása a versenyüzemnek, amely a róluk itt közölt adatokból olyan meggyőzően visszatükröződik. Felismerjük itt azt az utat, amelyen Franciaország stayerjeit, szívós, tettképes telivér lovait, a Verneuil qualitásu lovakat alkotni tudta magának — ezt az utat tanuljunk meg tőlük mi is.

Hoffmann őrnagy.

Helybeli és vidéki hírek.

Képviselőválasztás. Dr. Plósz Sándor országgyűlési képviselőnk igazságügyminiszterre történt kinevezetése folytán a parlamenti szokáshoz képest mandátumát a választók rendelkezésére bocsájtotta. A szabadelvű párti választók ma d. u. 4 órakor a „Központi Szálló” termében képviselőjelölés czéljából pártértekezletet tartanak. Az ellenzék értesülésünk szerint ellen jelöltet nem fog felállítani és így biztosra vehető, hogy a közelebb megejtendő választáson eddigi képviselőnk fog közlekedéssel Baja város

ujjonnan megválasztott országgyűlési képviselőjének kikiáltatni. Képviselőnk kinevezetése városunkban általános lelkes örömet keltett és testületek és egyesek siettek Ő Nagyméltóságát ez alkalomból a legmelegebben üdvözölni.

Március 15-ének ünneplése. Városunk közönsége ez évben is hagyományos kegyelettel fogja megünnepelni a márciusi nagy eseményeket. A casinóban bankett lesz, a hol az ünnepi beszédet Dr. Fehér János ügyvéd fogja tartani. A polgári olvasó egyesület pedig a Leutschuk-féle vendéglőben tartja f. hó 14-én társas vacsorával egybekötött összejövetelét, itt az ünnepi szónok Szamosy Bela m. kir. adótárnok lesz.

Dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter, városunk országgyűlési képviselője a Bajai Kereskedő Ifjak Egyesületét üdvözlőre a következő sürgönyvel válaszolt: Szívvelyes szencsekívánataikért fogadják őszinte köszönetemet. Plósz igazságügyi miniszter.

Báró dr. Vojnics István, mint igazolt főrend. A főrendház igazoló bizottsága hétfőn d. e. 11 órakor Daruváry Alajos elnöklete alatt ülést tartott, amelyen többek között báró dr. Vojnics István örökös főrendházi tagsági jogának vagyoni képesítés alapján leendő elismerését és királyi levelének kieszaközölését szorgalmazó kérvénye is tárgyalatott. Miután a bizottság meggyőződött, hogy báró Vojnics István évenként 3171 frt 87 krt fizet egyenes föld- és házostályadó cziműn, a bizottság örökös főrendházi tagsági jogosultságát az 1885. évi VII. t. cz. 2. §-a értelmében elismerte és a főrendek jegyzékébe történő felvételét javasolta.

Pályázat katonatisztek özvegyei és árvái részére. A cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság folyó évi február hó 22-én 987. szám alatt következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki. ▲ cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság 1899. évi február hó 22-én kelt 1. 987. számú rendelete folytán „Rapp Borhala” asszony nevét viselő alapítvány helye üresedésbe jött. Ezen egyszeri adományra, melynek alapítványi élvezése évente 86 (nyolcvanhat) forint igényt tarthatnak: 1. Tényleges szolgálatban vagy nyugalomban elhalt cs. és kir. tisztek özvegyei és árvái. 2. Nyugalmozott tisztek feleségei vagy leányai. Előnyben azok részesülnek, kiknek férje, illetve apja háborúban elesett vagy megsebesült és ezen okból vonult nyugalomba. 3. Tényleges szolgálatban álló tiszti felesége vagy leányai azon esetben, ha a folyamondásnak idejében lakhelyük a 4. hadtest kerületében van és betegségeik folytán kényszerítve vannak „Gleichenberg” gyógyfürdőt használni és azt igazán használják is. A folyamondványhoz csatolandó a folyamondónak keresztlevelle illetőleg esketési bizonyítványa és egy orvosi bizonyítvány, mely kifejezi, hogy a gyógykezelés Gleichenbergben szükséges. A pályázók folyamondványaikát, a melyben határozottan kifejezik, hogy az alapítványi élvezése esetén Gleichenberg fürdőhelyet tényleg fel fogják használni vételt keresni — kellek fel szerelve legkésőbb folyó évi április hó 20-ig az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz nyújtják be.

A Bajai kereskedelmi és iparbank mult hó 26-án tartotta meg rendes évi közgyűlését a részvényesek esekély érdeklődése mellett. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság jelentését és a kilépő ig. tagokat, névszerint Lerner Antall, Csühás Ferenczet és Dr. Bruck Samut utólag egyhangulag az igazgatóságba választotta. Végül a közgyűlés Erdélyi Gyula indítványára az igazgatótanácsnak és a vezérigazgatónak ezen válságos időkben is híven kirtartó ügybu zalmukért köszönetet szavazott.

Halálozás. Barasics József, a helybeli ügyvédi kar tekintélyes tagja, ki mint a törvényhatósági bizottság tagja tevékeny részt vett közügyeinkben is, hosszabb betegség után, hó 27-én meghalt. A városban nagy részvétet keltett a korán elhunyt ügyvéd halálesete. Végzettsége m. hó 28-án ment végbe nagy közönség jelenlétében. Kartársai és a gyümölcsészeti egyesület, melynek alelnöke volt az elhunyt, díszes koszorúkat helyeztek ravatalára.

Pályázat a fumei cs. és kir. hadtengerészeti akademiába való felvétel tárgyában. A következő 1899/900. iskolai év kezdetén a fumei hadtengerészeti akademiában 36 egészben ingyenes és féldíjmentes kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi hely fog betölteni. Felvétetnek az 1-ső évfolyamba 4., a II-ik évfolyamba 6. középszakolat végzett ifjak. A részletes pályázati feltételekről a városi katonai ügyosztály ad értesítést.

Halálozás. Kalz József, Katymár és Vaskút községek volt jegyzője, nyug. városi tisztviselő és a helybeli róm. kath. egyház gondnoka, egy köztisztvisletben állott férfiú, m. hó 25-én életének 86-ik évében elhalt. Drágely Ferencz kir. telekönnyvezető apóstát gyászolja az elhunytban.

Színészet. Deak Péter szintársulata tegnap kezdette meg működését éppen nem kedvező auspiciumok mellett, mert alig sikerült egy pár bérletet szereznie. Kár volt a szingizgatónak a szelvények régi rendszerével szakítani és a bérletgyűjtést forszirozni. Ez utóbbi esetben is azonban több körültekintést és gondosságot kellett volna kifejtetni.

Halálozás. Sier Frigyes nyug. honvéd huszár őrnagy, mint őszinte részvétellel értesülünk, tegnap Budapesten, hol súlyos baja ellen gyógyulást keresett, elhalt. Elhunytát özvegye szül. Lederer Valeria kis fia és kiterjedt rokonság gyászolja.

Végzetes treffa. Gondí Zsiga zenész megakarta tréfálni Stíft Józsefet a „Bárany Szállóda” bérzolgáját és mult hétfőn egy revolvert szegzett homlokának azon hiszzenben, hogy a fegyver nincsen megtöltve. A fegyver azonban elsült és Stíft vértől elborítva terült el a földön. A gyorsan előhívott orvosi segély könnyű sérülést konsztatált.

Dunagőzhajózási közlekedés. A helybeli ügynőkség tudomására hozza a közönségnek, hogy a budapest-mohácsi hajók ez évben következőleg indulnak meg: Első menet Budapestről-Mohácsra március 11-én, Mohácsról-Budapestre március 12-én, Bajáról-Mohácsra március 11-én 9:05 este, Bajáról-Budapestre március 12-én 12:15 délben.

Mult számunkból tévedésből kimaradt, hogy Schlesinger Gyula a bajai kereskedő ifjak egyesületnek m. hó 18-án megtartott művész estélyen a betegsegélyző pénztár javára 2 forintot felülfizetett.

Tűzvész Bezdánban. Óriási tűzvész pusztított f. hó 1-én délután Bezdánban. A veszedelem az Ujt-zsában támadt és minthogy nagy szélvész dühöngött, este fél hatig 35 ház, 4 melléképület, 3 ló és egy tehén vált a lángok martalékává. Félhatkor lokalizáltak a tüzet.

Közgazdaság.

Az Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság, mely Bécsben 1897-ben nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alaptőkével alakult, működését Magyarországra is kiterjesztette és „Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság Magyarországi Fiókgazgatósága” czég alatt Budapesten (V. Sas-utca 14.) képviselőseget létesített, melynek tagjai Dr. Matlekovits Sándor ur val. bels. titk. tanácsos, a társaság igazgató tanácsosa stb. és Sebestyén Henrik ur. Az új képviselőség működését már megkezdte és egyelőre a tűzbiztosítási ágazatot cultiválja. A társaság hívatásának tartja, hogy egy a gazdalközönség, mint a gyárak, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leghatásosabban felkarolja, mit úgy mérsékelt díjak kiszabásával, mint a károk felvételénél szem előtt tartandó kifogástalan méltányossággal amál is inkább elérni vél, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmiféle kötelezettségben nem áll.

CSARNOK.

A spiritizmusért.

A „BAJAI HIRLAP” részére

írta: Szász Róbert.

Február hó 26-án d. u. tartott spiritista seánson nyilatkozott József médium utján azon angolnak szelleme, kiről a mult számban írtam és a fejlődés már látszik és fog látszani még jobban, minél többször fog megjelenni. Mert a spiritizista szeánszoknak nem csak az a czéljuk, hogy az emberiséget tanítva, megismertetve velük a tant, jobba és nemesebbé tegyék, hanem az is, hogy azokat a szegény testvéreiket, akik a földön elmulasztották a bűnbánást és őnbemmerést felvilágosítsák és visszavezessék őket az annyiszor megtagadott és mindig megbocsátó Atyának az imádságra. A szellem boldogulása és fejlődése csak úgy érhető el, ha jbi-zik az egy igaz Istenben és az Ő kegyelméért eszedezik. Az ami él, ismerte a halált és az ami halott, még nem vészelt el, mert a szellem kőrfutásában az élet semmi és a halat is semmi. Ugy van, minden örökké él, bár időközben aluszik és elfelejtetik.*”) Nem szándékom kisérni e lap hasábjain az illető szellem fejlődési proceszusát, inkább folytatom ott, ahol a multkor elhagytam.

Elmondtam, milyen volt azon szellemnek az első nyilatkozata, aki semmit sem tudva a tulvilágról, bármennyire furesának tűnt is fel minden amit érzett és tapasztalt, mivel ellentétben állott azzal amit tudott, életében a philosophia doctora volt Londonban, amint beszélt, még azt sem akarta elhinni, hogy ő szellem, de mint tudjuk ezt kérvetelen volt acceptálni, látva a saját holttestét a koporsóban. Csak azt jegyzem meg, hogy mindent érthetővé tegyék, ő nem látta a sirboltot és a testet valójában, mert hisz ott volt az ülésen és ott beszélt, hanem a sirbolt képét, mondjuk fotográfiáját idézték elő az ő vezető szellemei.

Leírom most a másik manifesztációt, amelyet ígertem a párhuzam kedvéért: egy olyan ember szellemének nyilatkozatát, ki febr. hó 11-én d. u.

*) Ridder Haggard.

4 óraker hált meg és már másnap, 12-én d. u. tartott ülésem megjelenhetett. A nyilatkozatot én irtam le szóról szóra József trance beszélő médium után, melyet az egyesület kiadásában megjelenő „Egi Világosság” című folyóirat egész terjedelmében közölt; onnan veszem át a következőket:

(Grünhut Dániel, egyletünk alapítójának és elnökének öcsese, az egyletnek alakulása óta tagja, meggyőződött spirítiszta és hívő, ki teljesen tisztában volt a földöntúli étellel és nyugodtan, bizalommal várta amikor szőlőitani fogja őt az Úr! Úgy élt mint aki száz évig élhet, de készen volt a halálra, mint aki minden pillanatban meghalhat. Egy héttel előtte még körünkben volt mint élő buzgó tag, egy héttel utána, már mint szellem. Teste még a ravatalon és szelleme már köztünk. Tisztában volt magával folyton. Testi hüvelyének levetése nem hozta zavarba. Tudta, hogy mi történik és történt vele, s a bevégződött proccesszus után egy pillanatig se volt kétségben helyzetével. Tudta, hogy az étellel ime leszámolt s hogy mostani élete immár szellemélet. Földi maradványainak eltemetése hétfőn történt, s ő ezt megelőzőleg a vasárnap délutáni ülésben már köztünk volt. A medium jó eleve érezte őt, s már a szokásos de-lejezés előtt trance-ba esett. Nagyon érdekes volt, amint a székben öntudatlanul előre hajolva kereste a szót. Ez az első szellem nyilatkozat, egy tegnapi még testben volt szellem által, ki mint 26 évig folytonosan, most is pontosan betartotta a vasárnapos ülést. Am Isten nevében adjuk át neki a szót, és szívünkben hálával telve dicsőítjük a mennyei atyát, ki az ő alkotói bölcsességével és atyai szeretetével vezet minket!)

(A médium már az ülés megkezdése előtt de-lejezés álomba merülve ül székében.)

Egy idő múlva lassan, gyengye vontatott hangon megszólal.)

„Az átmenet alig észrevehető. Semmi különbséget sem látok, de mégis van különbség. Élet és élek még most is, az érzelmek, a benyomások és a gondolatok ugyanazok, és mégis alapjukban eltérők. Miben áll a különbség? vajjon most másképp hiszek? másképp szeretek? — Nem! ugyanazt hiszem, ugyanazokat szeretem, azonban a benyomások alapjukban mások, mintha mégsem volna minden teljesen ugyanaz. A hit az életben csak sejtelve a bizonytalan formáknak, a szeretet az életben szűk határok közé zárt érzélem. Én ugyanazt hiszem, de a hit tiszta fényben világít előttem. Még nem bírom egészen megérteni és fel-fogni mi az, de látom, előttem áll. És én szeretek, szeretek, hogy is fejezzem ki magamat, hogy is fejezzem ki ezt a tiszta, engesztelő, megbocsátó, boldogító érzélem, melyet az emberi szív nem foghat fel, csak ha elváltunk a földtől és földi ruhánkat levetettük magunkról. Az emberi fogalmak szerint kifejezve: halott vagyok. Halott! Miért mondják az emberek: meghalt.

(A jelenlevők közül többen könyeznek.) Sirjatok ti emberek, sirjatok saját fájdalmatok felett, és igazatok van, mert az ember sirhat, és sirnia is kell saját maga fölött. Én is sirhatnék, nehéz könnyűket sirhatnék, mert sirni látom azokat, akik le vannak láncolva a föld békóiba.

De nincs ok a sirásra, mert én végig jártam az utat, a mely mindnyájunknak elő van írva, és egyikünk a másik után végig halad rajta, és boldogok azok, kiknek ezen út végén nem kell kérdeznük, hol vagyok, mi történt velem? nem érzem jól magamat, én egy teljesen ismeretlen állapotba jutottam! Boldogok azok, a kik tudják, hogy mi történt velük. És lássátok szereteteim! Az új állapot mennyire megszavazja a szellemet, én tudom, mi történt velem, mindent tisztán látok és mégis kissé zavart vagyok. Az állapot egész új, a benyomások nagyon élénkek, a törvény alól egy élő lény sem szabadulhat meg, az átmenetben mindenkinek bele kell magát lépésszól-lépésre élnie, és minden átmenet megköveteli a megszokást, a földön vagyok, mert engem végtelen ut tőlt el Isten iránt, és mérhetetlen szeretet embertársaim iránt. Nyugodt vagyok a jövőd iránt, új feladatom előtt állok, de hogy mi lesz az, és hogy mikor fogják azt nekem hírül adni? Nem tudom!

(Dr. G.-hoz fordulva.) És tudod-e, hogy ki az én vezetőm? Miért nem találod el? Antal Antal! (Az egyletnek egyik régen elhalt kiváló tagja és volt médiuma.)

Tőlem ne búcsúzzatok, mi együtt maradunk,

akár a földön, akár itt fenn, miért váljunk mi el egymástól, köszönöm neked sokszorosan, köszönöm neked az én szellemi felvilágosodásomat és ismereteimet, kedves testvérem. (A spirítizmusba Dr. G. vezette be.)

Dr. G. Te megtetted kötelességed a földön és a mit hibáztál, azért meg fog bocsátani az Isten.

G. Dániel: Én nem tudom mi vár rám, de én nyugodt vagyok, itt benn (a médium szívére mutat) csend és béke honol.

Dr. G. És az elég. Csak egyre kérlek. Ne aggódjál, minden földi dolgotod jól elvégezted, a tied nem fognak semmiben sem szükségét szenvedni.

G. Dániel: Ezt szükségtelen mondanod. Egy Isten van ott fenn, ő nem hagyja el a gyermekeit, ő gondoskodik rólunk, minden féreg ő alatta van, ő nem fogja elhagyni az enyéimet sem. Érzem ezt, de ha ő másképp határozna, teljesjedék az ő szent akarata. Isten akarata kinyomozhatatlan, nem emberek tetszéséhez szabja tetteit, a mi az Úrnak igazság az égben azt teszi és az jól van tőle, annyival inkább, mert a mindenható atya jól tudja, hogy nekik miről van szükségük. A meddig én a családomban éltem, az én feladatom volt az ő testi jólétükről gondoskodni. Most ezt többé nem tehetem, már nem vagyok többé ember, hanem szellem. Most már csak szerettem őket, jobban, mint a hogy a földön szerettem, sokkal jobban, bensőbbben, tisztábban; körülbelegyűjtöttem a szellemem; sugalmaznom lehet őket ha hallani akarnak, hitem és szeretetem által, többet nem tehetek értük, s én nyugodt vagyok, mert Isten nagy és Isten megsegít. És segít bizonyára azoknak, a kik benne bíznak. Ha én nyugodtabb, tapasztaltabb leszek, és teljesen beleélem magam új helyzetembe, ha majd új, tiszta fölfogást nyertem arról, a mit itt teljesítenem kell, ha én saját magammal számot tudok majd vetni, akkor kedves testvérem, újra eljövök, és talán meg lesz nekem engedve veletek tudatni, a mi titeket érdekel, és a mit kívántok. Most elmegyek innen, már várnak engem. Mennyire örülök munkának, a mely rám lesz bízva!

Kedves jó Adolf! Áldjon meg az Isten, te jó, nemes ember vagy, mondd az enyéimnek, hogy ne sirjanak, én Isten kezében vagyok, és ők szintén. Mondd meg nekik, hogy ez nem elválás, a mely most történt, csak egy kis megszakítása az élet útjának. Itt ismét találkozunk és közösen fogunk törekedni a közös célra. Én örülök, hogy a földi élet mögöttem van, és a szellemi előttem áll. Én nem tudok még semmit, még oly keveset látam, és mégis mondhatom neked, távolról és közelről ezernyi-ezeren sereglenek össze a fénylő keresztel homlokukon, azok a miénk, a mi seregünk, a csoport, a melylyel mi együtt küzdünk a cél kivívására. Köszönöm az atyának, hogy én is homlokomon viselem ezt a jeget.

(Az új tagokhoz.) A földön csak rövid ideig ismertelek titeket, de mi már régen ismerjük egymást. Vizionlátásra testvéreim és nővéreim, (Dr. G.-hoz) Isten áldjon meg tegedet és az enyéimet, imádkozom értetetek. Tegyétek ti is ezt én értettem. Én szeretettel veszem körül családomat az érettem való imádkozás a hála, a mit tőlük kérek, és ez lesz a jutalom a mit az Atya nekem adni fog. Ha itt ismét látjuk egymást, avval a tudattal történjék, hogy megtettük a földön kötelességünket, és itt folytatni fogjuk Isten akarata szerint.

Isten áldjon meg mindnyájatokat. Imádkozzatok mindnyájan érettem és én is imádkozom ti értetetek.

Ezek után nincs mit mondanom. Aki e két nyilatkozatot figyelmesen elolvasta és gondolkozott felette, annak gondolatait csak zavarhatná, amit még összeírni. Az Istenbe retett hit erősítse meg lelkiinket a Megváltó tanáinak befogadására, hogy követhessük őt azon az uton, amelyet nekünk szenvedése által megmutatott.

„Dolgozzatok emberek saját magatok nemesbülésén és ha a hívő hang megszólal, akkor készek legyetek bevonulni a csapathoz; együtt küzdni az Úrért a Megváltó parancsai szerint. Mily szép itt fenn a mi országunk, milyen szürke és sötét itt lenni a földön még nem jött el az órátok, még nem vagytok elég erősek a küzdelemre, még nem vagytok felszerelve, dolgozzatok tehát felszerelésteken.”*)

*) Próhászka Antal szellemének nyilatkozata 1899. febr. hó 12-én.

Nyiltér.

Nyilatkozat.

A „Bajai Hirlap” 1898. évi október hó 30-án megjelent számában a „Szerkesztő postája” rovatában „kereskedelmi utazó” cím alatt egy szerkesztői üzenet jelent meg azon körülmény illusztrálására, hogy egy némely vidéki lap vezércikkjeit és tárczáit egy budapesti könyvkereskedő lapból meríti. Ezen szerkesztői üzenetben a „Kunszentmárton és Vidéke” fel volt említve, kijelentem tehát, hogy a „Kunszentmárton és Vidéke” történet hivatkozás egészen véletlenül, minden czélzatosság nélkül történt.

Baján, 1899. február hó 21-én.

Tisztelettel

a „Bajai Hirlap” szerkesztősége nevében:

Dr. Lemberger Ármán s. k.,

felelős szerkesztő,

Előttünk:

Balla Károly s. k.,

Majtényi Á. Ödön, s. k.

NYILATKOZAT.

A „Kunszentmárton és Vidéke” 1898. évi november hó 6-iki számában „Egy szerkesztőhöz” címmel egy szerkesztői üzenet jelent meg, melyben elégtételt kívántunk magunknak szervezni a „Bajai Hirlap” 1898. évi október hó 30-án megjelent számában „Kereskedelmi utazó” cím alatt közölt szerkesztői üzenetben foglalt lapunkat ért bántalmazásért.

Miután a fenti nyilatkozat szerint a „Bajai Hirlap” szerkesztősége nevében Dr. Lemberger Ármán felelős szerkesztő úr kijelenti, hogy a kérdéses szerkesztői üzenettel lapunkat bántalmazni nem akarta s csak pusztá véletlenségből említette fel éppen a „Kunszentmárton és Vidéke” erkölcsi kötelességünknek tartjuk, hogy mindazt, a mi a kérdéses szerkesztői üzenetben foglaltatik s a mi által dr. Lemberger Ármán úr magát sértve érzi, visszavonjuk és meg nem történetek, kívánjuk tekinteni.

Kunszentmárton, 1899. febr. hó 24.

Tisztelettel

a „Kunszentmárton és Vidéke szerkesztősége nevében:

Csar. ády József s. k.

felelős szerkesztő.

Előttünk:

Mezey István, s. k.

Reitz János, s. k.

20946. szám,
tk. 1899.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint dr. Fischhof Zsigmond ügyvéd által képviselt Pollák Géza bajai lakosnak, Füstös Kálmán szentistváni lakos ellen az árverés 20 frt hátralekötés tőkekövetelés, ennek 1897. évi február hó 2-157 járó 6%-os kamata 10 frt 42 kr. eddig megállapított és 9 frt ezuttal, és még felmerülő költségeknél, továbbá az aligárdára pusztai 56. sz. betétihi ingatlan végrehajtást szenvedtetet illető felére csatlakozott dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt Solymos Manó 30 frt követelése kielégítése végett az 1881. évi LX. tez. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. tryszék területén levő a szt. István köz-számú 103. és 104. hrsz. ingatlanokra 268 frt és az 1881. évi LX. tez. 156. §-a alapján az aligárdára pusztai 56. sz. betétihi A. L. 1-2. sorz. 105/1 hrsz. és 105/2 hrsz. felében végrehajtást szenvedett Füstös Kálmán, másik felében pedig annak neje Bene Julis nevű álló egész ingatlan-ságra 190 frt kiküldési árban ezenel elrendeltetik és annak a szt. István köz-számú 103. és 104. hrsz. ingatlan-ságra az 1899. évi április hó 8-ik napjának d. u. 3 órája kintezetik, mely időközön a jelzett ingatlanok a kiküldési áron alul is eladhatni fognak.

Árverezők tartoznak a kiküldési ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat az árverés jogerőre emelkedésétől számított 90 nap alatt 5 % kamatokkal együtt a bajai m. kir. adóhivatalba lefizetni

A bántapénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóság irattárában és szt. István köz-számú házában megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Baján, 1899. évi január hó 14-ik napján.

Temmer.

kir. ajbíró,

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek beeres tudomására hozni, hogy a fővárosban hosszabb ideig tett tapasztalataim folytán raktáramat

SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ KEMÉNYFA-BUTOROKKAL

rendeztem be, melyek csinos kivitele- és tartósságáért kezeskedem. — Vállalkozom különböző stíli butorok elkészítésére u. m.: **angol, barock, renaissance, empire, ó-német, magyar, ébenfa rézbetétekkel** stb. stb., továbbá elvállalok **épületmunkákat, falburkolatokat, iskola-, templom-, gyógyszer-tár- és bolti berendezéseket, oltárokat, kirakatokat, ugyszinten tekeasztalokat** (kegel és karambolra.)

Tekeasztalok áthuzását és átalakítását helyben és vidéken elvállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

INCZÉDI BÉLA
asztalos

Baján, fő-utca 138. szám Diczendi-féle házban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmaztatik közönségnél, oszánál, fagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszser**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerész-nél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértkü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Le Griffon
valódi franciaia
szivarkapapir és füvety.
Kapható minden jobb kereskedésben.

Kerítések! Mindenféle drótmunkák!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapesten, VIII., Üllői-ut 48.

Gyárt és szállít: gép- és kézi-sodronyfonatokat, tüskés-sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsoakat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszinten díszes virággy és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá: föld- és kavicsrostákat; magtár- ablakrostélyokat; szikrafogókat; gabona választóhengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenynyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás!

Egy jó házból való fiú

tanonczul

felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Fontos újítás

vidéki butorvásárlóknak Budapest 1873. óta fenálló

JELINEK B. A. és Fia

butor-raktára

Budapest, VII., Kerepesi-ut 8. szám

(földszinti helyiségek, szemben az „Othon” kávéházzal), azon kiválóan előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb butorozásoknál az árut a legujabb szab. butorkocsikban a legtávolabb eső helyre és házhoz szállítja és szakértő emberek által a butorok felszállítását és azok elrendezését eszközölteti, mi által a csomagolás fölöslegessé válik és a butorok rongálása ki van zárva. Legnagyobb raktár mindennemű

butorból

a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Hazi gyártmány, legszolidabb munka, rendkívüli olcsó szabott ár.

OSAN Legjobb a száznak és fogaknak. Antiseptikus, konserváló, tisztító, egésséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszerekot. OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

OSAN-féle Keleti RÓZSATEJ (Orientalische Rosenmilch.) A legjobb és legolcsóbb és legéssébb szépitőszser. 1 üveg 1 frt. hosszaváló Balzsamin-aszappan 30 kr.

OSAN-féle Tanningene a legjobb HAJFESZŐSZER sűtésűkőre, barnára, és feketére. Ára 2 frt 30 kr.

Törvényesen védve, telkiismeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6. Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész-nél Király-utca 12. és Egger-féle Nádor-gyógytárban Váci-körút 17., továbbá minden gyógyszer-tárban, drogeriákban és parfümeriákban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, telti csekk egyikkéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghoz intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜNTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

Kazal József könyvnyomdaja

Baján.

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m. könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok,

névjegyek, eljegyzési kártyák

báli és esketési meghívók, gyászjelentések, falragaszok, számlák, körlevelek stb.

HIRDETMIÉNY.

Nagy választékban levő, szép példányu, korai termőképességgel bíró **gyümölcsfa csemetéimet**, ugyszintén **szőlővesszőimet**, nemkülömben **saját termésű tisztán kezelt ó és 1898. évi termésű borom**, végül a telepemen előállított **borcognacom, barackcognacom és tiszta törköly pálinkám** eladását van szerencsém közhírré tenni.

A megrendelések alulírott nál, **Dallmann Benő** helybeli kereskedő úrnál, vagy a telepemen, a hol alább említett tárgyak ki is szolgáltatnak, eszközölhetők.

1. A gyümölcsfa csemeték ára darabonként	— frt 30 kr.	} Sima vessző.
2. Nemes Kadárka szőlővessző ára 1000 darabonként	3 frt — kr.	
3. Olaszrizlingi, nagyburgundi, zierfandli és bakator szőlővessző 1000 darabonként	4 frt — kr.	
4. Fehér chasselas 1000 darabonként	5 frt — kr.	
5. Piros chasselas	8 frt — kr.	
6. Passatutti és piros muskotály 1000 darabonként	15 frt — kr.	
7. Az elgyökereztetett vessző 1000 darabonként több 3 forinttal.		
8. Gyökeres olaszrizling 1000 drb.	10 frt — kr.	

Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény.

9. Törköly pálinka 1 literes üveggel	1 frt — kr.	} Kicsiben csak Dallmann úrnál kapható.
10. Bor cognac $\frac{7}{10}$	1 frt 50 kr.	
11. Barack cognac $\frac{7}{10}$	1 frt 50 kr.	
12. Rizlingi ó bor 1 literes üveggel	— frt 50 kr.	

A borom nagybani ára :

1. Nagyburgundi siller 100 lit.	22 frt.	} 1898. évi termés.	4. chasselas 100 lit.	25 frt.	} 0 bor.
2. Bakator	22 frt.		5. Bakator	25 frt.	
3. Rizlingi	25 frt.		6. Rizlingi	30 frt.	

Ez alkalommal a szőlősgazdák figyelmét felhívom az ákáczfából hasított **szőlőkaróimra**, a nagykészletben levő 160 cm. hosszú karó ezerdarabonként 23 forint. A 200 cm hosszú karó 1000 darabonként 27 forint. Bajára szállítva a vagonba vagy hajóba rakva.

Végül, midőn a szerénység megsértése nélkül jelzem, hogy a nagyközönség részéről különösen a gyümölcsfa csemetéimmal eddig csak dicséretet arattam, és a midőn nyert számos elismerés közül Tekintetes **Allaga Ottó** föld- és szőlőbirtokos úr becses tollából eredt egy ilyen alább nyilvánosságra hozni bátorkodom. — ezzel a nagyközönségnek is vélek jó szolgálatot tenni, mert ebben megleti méltatását nemcsak fáradozásomnak, de a gyümölcsfa csemetéimről mondott ajánló és igazságos bírálatát is.

Baján, 1899. február hóban.

Tisztelettel

Schleicher Antal,

faiskola és szőlőtelep tulajdonos.

Tekintetes ALLAGA OTTÓ ur levele a következő :

Baján, 1899. február 14.

Tekintetes Schleicher Antal urnak Baján.

Kedves Barátom!

„Már azt is sokrabelesülöm nálad, hogy az általad nevelt gyümölcsfa csemetéknek nem csak addig viseled gondját, mint mások, míg azon jó, rossz szerével túl adnak, hanem gondoskodsz felőlük még most is, mikor már az én talajomban nekem termettek és fognak termeni. — Igazi praktikus szellemű üzleti felfogást tanusítasz ezzel, hogy örülsz rajta, ha elárusított czikkeiddel vevőidet kielégitheted.

No kedves barátom, ilyen nemes örömeiket igazán tiszta szívvel teremthetek neked, mert a tőled régebben beszerzett facsemeték dús gyökérzetük és életképes fejlődésüknel fogva a homokon úgy, mint a kötött talajban egytől-egyig szépen megeredtek, gyorsan fejlődtek és váratlanul korán hozták meg első gyümölcsüket, melyekből azon meggyőződést is szerezheltem, hogy a fajtisztaság is komoly gondolkodásodnak kiváló tárgyát képezi.

Ez öntötte belém a bizalmat, hogy idei szükségletemet, több mint 1500 drb. gyümölcsfát, — ismét tőled szereztem be; melynek kapcsán, midőn azon általános elismeréshez, hogy az általad fentartott faiskolával közzgazdaságilag is üdvös dolgot végezel, — a magam részéről is teljes készséggel hozzájárulok, fogad tőlem az ígéretet, hogy elismerésem jeléül telepednek ezen jó hírnevét sehol, hol arra alkalmam nyílik elhallgatni nem fogom“

szerező régi hived

Allaga Ottó
földbirtokos.